

“Els fills de la utopia
arrosseguem l'esperança
que hi ha una altra
manera de viure”

De les runes de la Segona Guerra Mundial, en van néixer molts somnis. Els idealistes, decebuts amb la humanitat i les estructures socials que tant els havien fallat, imaginaven societats diferents. D'aquí, de l'aspiració per construir un món millor, en sorgí l'onada de moviments comunitaris, contraculturals i hippies dels anys cinquanta i seixanta del segle passat. Amb el punt de mira en l'esperitisme d'Orient —davant el materialisme fallit d'Occident—, començaren a aparèixer milers d'experiments de formes de vida alternatives arreu del món.

Al capdamunt d'un altiplà remot del sud de l'Índia, prop de la ciutat de Pondicherry, l'any 1968 la mística francesa Mirra Alfassa plantà una d'aquestes llavors. L'anomenà Auroville, la vila de l'alba. Alfassa era "la Mare" —així l'anomenaven— d'una ciutat universal "on homes i dones de tots els països puguin viure en pau i harmonia, per sobre de creences, polítiques i nacionalitats, amb l'objectiu d'aconseguir la unitat humana".

La llavor de la Mare germinà. A diferència de molts altres projectes comunitaris, Auroville, als seus cinquanta-cinc anys, segueix ben viva. Avui, dues mil cinc-cents persones d'una seixantena de nacions diferents viuen unides en aquesta vila experimental espiritual, sense propietat privada, amb escoles alternatives i projectes ecològics capdavanters.

L'Akash Kapur i la seva dona, l'Auralice, van créixer en aquest altiplà quan la comunitat tot just començava a construir-se. El 2004, el matrimoni va decidir deixar els Estats Units per tornar a viure a Auroville amb la seva família. Per comprendre les complexitats i contradiccions d'aquest intent d'utopia. Per entendre com i per què van morir els pares de l'Auralice, en John i la Diane, en el que havia de ser el paradís de l'harmonia. I per escriure'n un llibre: *Almenys ho vas*

Akash Kapur va créixer a Auroville, una ciutat experimental al sud de l'Índia fundada als anys seixanta, en el marc del hippisme i els projectes comunitaris de postguerra, amb l'aspiració d'oferir 'un món millor'. D'adult, el periodista hi torna a viure amb la seva família per escriure *Almenys ho vas intentar* (2023, Saldonar), un llibre sobre la bellesa i el dolor en la recerca de la utopia.

Text **Laura Tapiolas Fàbregas** @lauratapiolas
Fotos **Jordi Play** [instagram.com/jordiplay](https://www.instagram.com/jordiplay)

intentar (Saldonar, 2023), Millor Llibre de l'Any per al *New York Times*, ara traduït al català per Octavi Gil Pujol.

—Vostè descriu Auroville com una “aproximació a la utopia” amb totes les seves imperfeccions. La ciutat és més a prop o més lluny d'aquesta utopia, ara que ha complert cinquanta anys?

—Crec que això depèn de la teva definició d'*utopia*. Si penses en una utopia com una terra verge on es pot construir qualsevol cosa, llavors era més a prop de la utopia fa cinquanta anys. Ningú sabia què passaria, Auroville era com un nen jove. Ara està molt més construïda, ha arribat a la mitjana edat i hi ha un cert patró establert. Però, per altra banda, estan passant més coses boniques.

—Diria que s'ha aconseguit construir “el món millor” que es pretenia als seus inicis?

—Alguns elements. Soc força escèptic amb la idea d'utopia, perquè, de fet, la paraula *utopia* vol dir originàriament 'cap lloc', és a dir un lloc que no pot existir. Un dels problemes de les utopies és que prometen molt i sempre es queden curtes, i, per tant, és fàcil criticar-les. Però penso que tot depèn de com t'ho miris; pots veure el got mig ple o mig buit. Pots mirar un lloc com Auroville i dir: "Vau prometre un munt de coses i no heu assolit res, quina colla d'impostors". O pots dir: "Heu construït alguna cosa especial, no és tot el que es va prometre, però està ben parit, és diferent".

—Què és el que fa d'Auroville un got mig ple?

—Començaria amb el treball mediambiental i ecològic que s'ha fet. És especialment interessant, perquè això no era part del pla original. Auroville és una ciutat pensada per acomodar gent d'arreu del món i la idea original era una ciutat moderna feta de formigó. Però, per necessitat, els seus habitants van començar a fer tasques ecològiques. Això va passar abans que hi hagués consciència mediambiental a l'oest, i va acabar convertint-se en el projecte de repoblació forestal amb més èxit de l'Índia. Això, per a mi, seria el primer de la llista.

—I després?

—Després, l'educació. Els meus nens, fins fa poc, anaven a l'escola a Auroville. Tenen una manera diferent d'ensenyar, molt alternativa, i crec →

→ que fa que els nens creixin amb una ment més oberta. També penso que és un molt bon experiment d'unitat humana, que sí que era un dels objectius principals. Hi ha persones de més de cinquanta països vivint junts en un espai prou petit i intentant fer-ho funcionar; el multiculturalisme és interessant. I, finalment, li dono punts per intentar-ho. Per intentar construir alguna cosa diferent.

—Com és l'economia? S'ha aconseguit abolir la propietat privada?

—L'economia és difícil. Hi ha hagut molts problemes. Es podria dir que hi ha hagut una abolició de la propietat privada, però només en el cercle d'Auroville. La gent té propietat fora de la ciutat... A més, amb l'economia sempre hi ha el problema dels incentius. Pensem en una societat comunista: si no hi ha cap recompensa per la teva feina, has de confiar que la gent continuarà motivada. És difícil.

—La comunitat va viure una radicalització i un gir fosc als anys vuitanta. Els ciutadans més radicals perseguen els neutrals, van cremar llibres i fins i tot van tancar les escoles. Per què creu que va passar?

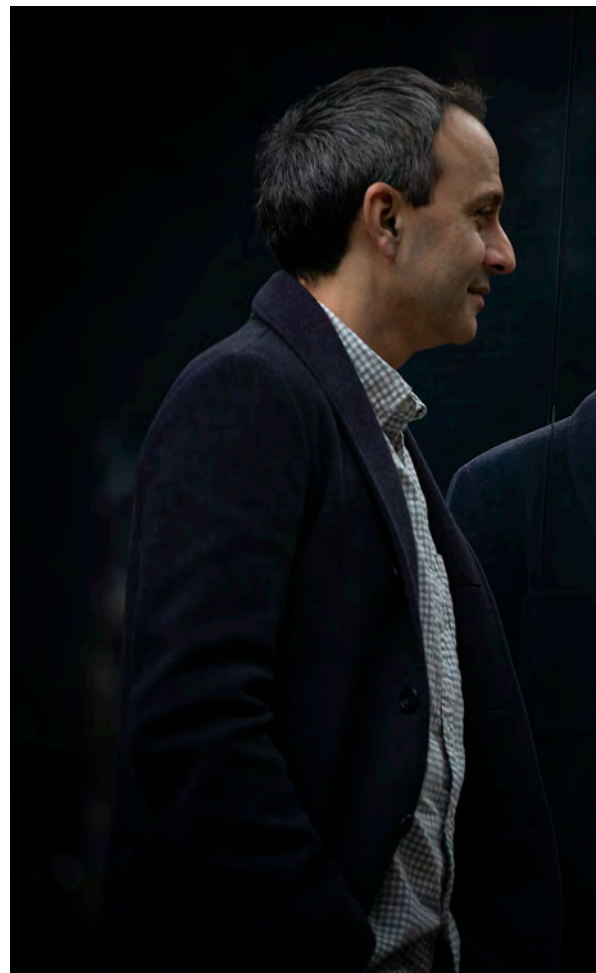
—Un dels principals problemes d'aquests tipus de comunitats, tant les utopies petites com les grosses, com el comunisme, és la naturalesa humana. Pretenen remodelar l'ésser humà i topen sempre amb l'avarícia, la gelosia, l'hostilitat, l'enveja, la sexualitat... També penso que aquests tipus de comunitats solen passar-ho molt malament quan mor el seu fundador. Mentre el líder és viu, la majoria de problemes es resolen perquè hi ha una autoritat a seguir. Auroville va perdre la seva fundadora —la Mare— molt al principi, i crec que això va ser el que va passar. Però ho va superar.

—La Mare fundadora es va referir a Auroville com "el bressol de l'ésser supramental". Aquesta intenció ideològica de crear un ésser humà superior sona semblant a la premissa que justificà esdeveniments històrics horribles com el Tercer Reich.

—Nietzsche es va inventar la idea del *superhome* i els nazis la van adoptar i la van degenerar. Nietzsche no era un nazi. Moltes de les idees sobre modelar la naturalesa humana i crear un home millor es van crear abans del nazisme, però el nazisme va donar un molt mal nom a totes aquestes propostes.

—Els pares de la seva dona, en John i la Diane, van decidir rebutjar la medicina tradicional, tot i estar molt malalts, fins a morir. Haviem perdut el seny?

—Mentre escrivia el llibre, vaig esforçar-me molt a posar-me a la pell dels altres, a intentar donar-los crèdit i no jutjar el seu punt de vista. Volia partir de la idea que hi ha coses que la gent

viu i creu que ni tu ni jo podem entendre. No volia jutjar si algú és boig o no.

—Per tant, creu que pot ser legítim morir per les seves creences?

—La gent ho fa. Ho va fer Sòcrates i el veiem com un heroi. Ho han fet moltes resistències al llarg de la història. Podríem qüestionar la naturalesa de les creences d'en John i la Diane i reconèixer que ells les van portar a l'extrem. La família d'en John creu que les seves morts van ser absurdes i innecessàries. La meva dona creu que la mort dels seus pares va ser absurda i innecessària. Jo vaig passar moltes hores llegint les cartes d'en John i vaig parlar amb molta gent sobre ell, i vaig tenir la sensació que la seva vida va tenir més sentit els últims deu anys del que havia tingut mai.

—Tot i això, en John i la Diane deixen orfe la seva filla a consciència.

—Cada vegada que algú se suïcida, hi ha un cert judici sobre l'egoisme de la decisió. Al llarg del llibre, es pot veure un patró de negligència infantil —els infants passen moltes hores sols, sense vigilància adulta. De fet, el primer fill de la Diane mor ofegat en un pou de la ciutat, igual que

**«UN DELS PRINCIPALS
PROBLEMES DE LES
UTOPIES ÉS QUE
SEMPRE TOPEN AMB LA
NATURALESIA HUMANA,
AMB L'AVARÍCIA, LA
GELOSIA, L'HOSTILITAT,
L'ENVEJA...»**

un altre nen d'Auroville. Sovint, els nens són les pitjors víctimes d'aquests llocs perquè els adults prenen decisions i arrossequen els seus fills.

—Això passa a molts més llocs...

—Tens raó. Ara mateix imparteixo un seminari sobre utopies a la universitat i aquest mateix tema va sorgir l'altre dia amb els alumnes. Els vaig dir: bé, els vostres pares van decidir fer-vos créixer en el capitalisme, tots aneu a una de les millors universitats d'Amèrica, segurament tindreu feines als sectors de les finances o de la tecnologia... Tot això són decisions que els vostres pares han pres per vosaltres. Ara segurament els veieu com coses bones, però potser arribeu als cinquanta i dieu: "Per què els meus pares no em van deixar triar un altre tipus de vida?"

—Vostè va créixer a Auroville i després va marxar a viure als Estats Units, als antípodes en termes d'organització social. On veu el nen aurovilià en l'adult que s'ha convertit?

—Crec que tinc molt interès a viure d'una manera diferent. A vegades és agradable, a vegades em dic: "Perquè no puc ser normal!" —afirma rient—. La majoria dels meus amics de la univer-

sitat han acabat treballant en grans empreses o sent advocats, i han construït carreres molt exitoses als seus camps. Però jo sentia que no m'interessava, tot això. No encaixava en aquest tipus de vida. Hi ha una frase, al llibre, que diu: "Els fills de la utopia són com els exiliats". Molts dels nens que van créixer amb mi m'han escrit dient que se senten exactament així. Ja no creiem les mateixes coses que creïem quan teníem tretze anys, però, malgrat tot, els fills de la utopia arrossequem l'esperança que el món pot ser millor, que hi ha una altra manera de viure.

—El llibre és un retrat equilibrat de la bellesa i els perills d'Auroville, però és també un viatge de recerca per comprendre la seva història. Han trobat la seva dona i vostè el tancament que buscaven?

—L'experiència de la meua dona ha estat força diferent de la meua. Penso que per ella ha estat alliberador. El problema no era que els seus pares haguessin mort, sinó que no havia entès mai per què ni com. Però alhora crec que també ha estat difícil per a l'Auralice. Quan escrius un llibre, els protagonistes es tornen personatges. Però per a ella no ho eren, eren els seus pares. Per exemple, un bon amic de la Diane em va explicar com abans que ella se suïcidés, li va demanar que pensés en la seva filla i la Diane li va respondre, molt dura, que la seva filla s'espavilaria. Jo vaig sortir d'aquesta trobada i vaig trucar a la meua dona tot emocionat per explicar-li-ho. Tenia una bona peça d'informació per a la història! Però de seguida vaig notar en el silenci de l'Auralice que estava processant el que la seva mare havia dit sobre ella moments abans de morir.

—I per a vostè?

—Per a mi va ser menys cru. Al principi estava escrivint un llibre sobre en John i la Diane, i per tant no tenia gaire connexió personal amb la història. Però llavors el projecte va començar a explicar també la història d'Auroville i de tot el que hi va passar. Va ser una oportunitat per revissitar coses que vaig viure de nen, sobre les quals, tot i haver-les viscut amb nou anys, tenia un judici molt fort. Em va servir per superar la por del tabú i poder-ne parlar. Estic content de saber que quan d'aquí a cinquanta anys algú llegeixi la història d'Auroville no serà "bons contra dolents", sinó que serà una mica més complexa gràcies a aquest llibre. ●